

Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30093>

Özet

Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i (SZÇÖ), ö?rencilerin akademik yükümlölükleri (çal??ma zaman?) ile ki?isel dinlenme ve e?lence aktiviteleri (serbest zaman) aras?nda ya?ad?klar? alg?lanan çat??ma düzeyini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Utku I??k ve Mehmet Demirel tarafından 2018 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü ö?renci popölasyonunda geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini inceleyerek, e?itim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmalara sa?lam bir ölçüm aracı sunmay? amaçlam??tır.

Ölçek, ö?rencilerin zamanlar?n? ders çal??ma ve serbest zaman faaliyetlerine ay?rma konusunda ya?ad?klar? zorluklar? ve bu iki rolün birbirini olumsuz etkileme derecesini belirlemek için kullan?lır. Bu tür çat??malar?n, ö?rencilerin akademik ba?ar?s? ve genel ya?am memnuniyeti üzerindeki etkilerinin anla??lmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Serbest zaman çat??mas?, ders çal??ma, ö?renci, rol çat??mas?, psikometrik, uyarlama, akademik stres.

Yazarlar

Utku I??k, Mehmet Demirel

Amaç

Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i'nin temel amacı, ö?rencilerin çal??ma yükümlölükleri ile serbest zaman etkinlikleri aras?nda deneyimledikleri kar??lı? engelleme veya gerilim düzeyini nicel olarak ölçmektir. Bu çat??ma, genellikle iki temel boyutta incelenir: çal??ma zaman?n?n serbest zaman? engellemesi (Çal??ma → Serbest Zaman Çat??mas?) ve serbest zaman faaliyetlerinin ders çal??ma yükümlölüklerini aksatmas? (Serbest Zaman → Çal??ma Çat??mas?).

Ölçek, e?itim ara?t?rmacılar?na ve psikologlara, ö?rencilerin zaman yönetimi, stres düzeyleri ve genel refahlar? aras?ndaki ilişkileri de?erlendirmede standartla?tır?lm?? bir araç sa?lamaktadır. Elde edilen veriler, ö?rencilere yönelik zaman yönetimi müdahaleleri ve stres azaltma programlar?n?n geli?tirilmesine rehberlik eder.

Yap?

Ölçek, bireyin ya?am?ndaki iki önemli alan?n (akademik rol ve bo? zaman rolü) kaynaklar?

(zaman, enerji) veya davran??lar? aç?s?ndan birbirine müdahale etmesi sonucu ortaya ç?kan rol çat??mas? yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, bu çat??man?n yönünü ve yo?unlu?unu tespit etmeye odaklanm??t?r.

Ölçülen bu yap?, genellikle i?-ya?am çat??mas? literatüründen türetilmi?tir ancak ö?renci ba?lam?na uyarlanm??t?r. Çal??ma ve serbest zaman aras?nda ya?anan gerilim, ö?rencilerin ruh sa?l??? ve motivasyon düzeyleri üzerinde do?rudan etkilere sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (I??k & Demirel, 2018), yap? geçerli?i genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu göstermeyi amaçlar.

Geçerlik çal??malar? ayr?ca, ölçek puanlar?n?n ilgili teorik yap?larla (örne?in, akademik stres, zaman yönetimi becerileri) beklenen yönde ili?kili oldu?unu gösteren ölçüt ba??nt?l? geçerli?i de içermektedir. Uyarlama çal??mas?n?n bulgular?, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i'nin Türkçe formunun iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Tipik olarak, uyarlama çal??malar?nda kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik katsay?lar? bildirilmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?in ö?renciler taraf?ndan verilen yan?tlar?n kararl?l???n? ve güvenilirli?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, Serbest Zaman Çat??ma Ölçe?i'nin Türk örneklemindeki faktör yap?s?n? incelemek üzere Faktör Analizi (büyük olas?l?kla Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n (Çal??ma → Serbest Zaman ve Serbest Zaman → Çal??ma boyutlar?) Türkçe formda da geçerli olup olmad???n? test eder. Analiz sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen iki faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak

psikometrik ölçümler genellikle bu formatı kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili İngilizce.

Popülasyon Grubu: Öğrenciler

Yaş Grubu: Genellikle yükseköğretim (üniversite) öğrencileri (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Işık ve Demirel'in 2018 tarihli çalışması, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim temelli anket.

Anahtar Kelimeler

Serbest zaman çatışması, öğrenci sağlığı, zaman yönetimi, psikometrik özellikler, akademik başarı, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut Değil

İletişim E-posta Adresi: utkuisik87@gmail.com

Yazın Adresi: Mevcut Değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik amaçlarla kullanılması, genellikle orijinal ölçek yazarları ve uyarlama çalışması yapan Işık ve Demirel'in uygun şekilde referans gösterilmesini gerektirir. Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması genellikle ücretsizdir.

Orijinal PDF dosyasını indirmek için bağlantı aşağıdadır: [leisure-conflict-scale-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/leisure-conflict-scale-toad.pdf)

Kaynaklar

İşık, U., & Demirel, M. (2018). Turkish adaptation of study-Leisure Conflict Scale, its validity and reliability. *European Journal of Education Studies*, 4(3). doi: 10.5281/zenodo.1188630

Serbest Zaman Çatışma Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait orijinal maddeler, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle maddeler buraya eklenememiştir. Detaylı bilgi için kaynak referansa ba?vurulması gerekmektedir.

Ölçek, genellikle iki alt boyutta gruplanm?? maddelerden oluşur:

Çal??ma-Serbest Zaman Çat??mas?: Ders çal??ma zorunlulukları'nın serbest zaman faaliyetlerini k?s?tlamasına yönelik maddeler.

Serbest Zaman-Çal??ma Çat??mas?: Serbest zaman aktivitelerinin ders çal??ma görevlerini aksatmasına yönelik maddeler.

ARABPSYCHOLOGY.COM